

การศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ตามทัศนะของอาจารย์ และนักศึกษา

THE STUDY ON THE ENVIRONMENTS OF CHAIYAPHUM RAJABHAT UNIVERSITY DUE TO THE INSTRUCTOR'S AND STUDENTS' VIEWPOINTS

ตะวัน จำปาโพธิ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา โดยศึกษาวิจัยทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มที่เป็นอาจารย์จำนวน 59 คน และนักศึกษาจำนวน 234 คน รวม 293 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในหมู่เพื่อน ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมาก และภาพรวมทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในหมู่เพื่อน และด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ภาพรวมทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : สภาพแวดล้อม, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ABSTRACT

This research aimed to study the environments of Chaiyaphum Rajabhat University due to the instructor's and student's viewpoints in overall 4 aspects including the aspects of instruction, peer group society, student activity management and the aspect of places and buildings. The samples were derived from the simple random sampling including the groups of 59 instructors and 234 students totally 293 cases. The research instrument used was the rating-scaled questionnaires. The statistics for the data analysis included the percentage, mean and standard deviation.

The research findings revealed that:

1. The instructors' viewpoints towards the environments of Chaiyaphum Rajabhat University in terms of the aspect of instruction were in the 'moderate' level, while the aspect of the student activity management was in the 'much' level, and the overall viewpoints of the instructors towards the environments of Chaiyaphum Rajabhat University were in the 'moderate' level.

2. The students' viewpoints towards the environments of Chaiyaphum Rajabhat University in terms of the aspects of instruction, peer group society and students activity management were in the 'much' level, while the aspect of the places and buildings was in the 'moderate' level, and the overall viewpoints of the students towards the environments of Chaiyaphum Rajabhat University were in the 'much' level.

Keyword : Environments, cpru

บทนำ

การที่จะพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้ารวดเร็ว และดีมาน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับทั่วไป ปัจจัยทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ถึงกับมีคำกล่าวว่า ถ้าประเทศใดไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาอย่างอื่นได้มากนักไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม หรือด้านการเมือง และก็เป็นที่ยอมรับกันว่าเครื่องมือสำคัญ ที่จะทำให้ทรัพยากรมนุษย์กลายเป็น ทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนา คือ การศึกษา (วิโรจน์ สารัตนะ, 2539, 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษาได้เพิ่มพูนความสำคัญ และคุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้นตลอดเวลา ซึ่งการอุดมศึกษานั้นมุ่งพัฒนาความเจริญของงานทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ (ปิญญู สาร, 2530, 20)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่มีความสำคัญต่อสังคม ประเทศชาติ เพราะเป็นแหล่งวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงในสาขาต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ (สำเนาวิ ขจรศิลป์ 2539, 1) ผลิตกาลกรชั้นมัธยมศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถรับผิดชอบในหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสนองความต้องการของประเทศในทุกสาขาวิชา สร้างความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (เสถียร สถาพงศ์ 2528, 214-217) ซึ่งสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทและหน้าที่ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (วิชัย ต้นสิริ, 2539, 91) ซึ่งจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาไทย คือ การผลิตกำลังคน ด้านวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาสังคม (Office of the National Education Commission 1974) ในกระบวนการผลิตของสถาบันอุดมศึกษานั้น นักศึกษาถือเป็นวัตถุดิบที่มีความสำคัญที่สุดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรฝ่ายกิจการนักศึกษา ที่ต้องศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนักศึกษาเพื่อทราบถึงข้อมูลที่สำคัญในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ข้อมูลด้านภูมิหลัง ขั้นตอน และกระบวนการพัฒนาความแตกต่างระหว่างบุคคล ลักษณะการใช้ชีวิต ตลอดจนปัญหาและความต้องการในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารงาน การเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในด้านต่าง ๆ ตามปรัชญาของแต่ละสถาบัน (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2539, 88-89)

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณะประโยชน์บนเขาสระหงส์ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาฝาย หมู่บ้านนาฝาย และหมู่บ้านห้วยชัน ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มอบให้เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัย จำนวน 1,482 ไร่เศษ เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีภูมิศาสตร์ที่สวยงามแห่งหนึ่ง ประกอบด้วยตั้งอยู่บนภูเขา ที่รอบล้อมไปด้วยป่าไม้ธรรมชาติ จึงเหมาะเป็นแหล่งเรียนรู้อีกแห่งที่น่าสนใจ

การที่มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามแนวการศึกษาในปัจจุบันที่มีจุดมุ่งหมายที่จะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้อย่างเต็มที่ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนตามระดับความสามารถของตนเอง และไม่ควรให้เกิดความล้มเหลวในการเรียน โดยการสอบตกหรือการออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษา ตลอดจนมีผลการเรียนยังไม่เป็นที่พอใจ จนทำให้เกิดความเครียดซึ่งอาจจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ ผิดพลาดตามมานั้น จำเป็นต้องอาศัยการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสมทั้งด้าน การบริหาร การเรียนการสอน การให้บริการนักศึกษา การสังคมในกลุ่มเพื่อน การจัดกิจกรรมนักศึกษา และอาคารสถานที่ เพื่อเป็นการกระตุ้นนักศึกษาให้มีการพัฒนาศักยภาพทั้งทางสติปัญญา บุคลิกภาพ และความรู้สึกต่าง ๆ สู่เป้าหมายที่ต้องการ ดังที่ วิจิตร ลิณสิริ (2534, 46) ได้กล่าวว่า การที่จะพัฒนาบุคคล หรืออินทรีย์ให้ได้ผลดีจะต้องพัฒนาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย

สำหรับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิจากการศึกษาเอกสารและการสังเกตการณ์ของผู้วิจัย พบประเด็นที่เป็นปัญหา ดังนี้

ด้านการเรียนการสอน พบว่า การสอนภาคทฤษฎีส่วนมากอาจารย์ใช้วิธีสอน แบบบรรยาย จากเนื้อหาในตำรา นอกจากนั้นการสอนภาคปฏิบัติซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ ตรงให้กับนักศึกษา เช่น การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกับชุมชน มีการปฏิบัติน้อย เป็นต้น

ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมที่นิยมเลียนแบบเพื่อนรุ่นพี่ที่เป็นตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม เช่น การดื่มสุรา การแต่งกายที่ผิดระเบียบ ชู้สาว และไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นต้น

ด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาจะจัดกิจกรรมตามที่ได้กำหนดมาแล้ว แต่การจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากปฏิทิน จะเป็นการจัดตามแนวคิดของอาจารย์และผู้บริหาร เป็นต้น

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า สภาพปัญหาไม่มีห้องเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ทำให้นักศึกษาต้องนั่งกับพื้นห้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกต่ออาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาอีกด้วย

จากเหตุผลและสภาพปัญหาของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ค้นคว้าหาสาเหตุ และประเมินทัศนคติของอาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็น แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิให้เหมาะสม มิให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา และเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพมีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
2. สภาพแวดล้อมด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน
3. สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา
4. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย อาจารย์ จำนวน 59 คน และนักศึกษา จำนวน 234 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 293 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list)
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สัมภาษณ์รายชื่ออาจารย์ และนักศึกษา ที่เป็นประชากร ในมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิแล้ว เพื่อให้เป็นกลุ่มประชากรในการศึกษา
2. ขอความร่วมมือจากอาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเป็นผู้แจก และเก็บแบบสอบถาม หากได้รับคืนไม่ครบจำนวน ผู้วิจัยเป็นผู้ติดตามขอคืนจากอาจารย์และนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

1. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

1.1 ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีทัศนะต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเรียงลำดับตามความสำคัญ of ค่าเฉลี่ย ได้แก่ อาจารย์ให้โอกาสนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหน้าชั้นเรียนทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.95$) นักศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในการสอบ ($\bar{X} = 3.73$) อาจารย์ส่วนใหญ่แต่งกายสุภาพเมื่อเข้าสอน ($\bar{X} = 3.69$) นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่เรียน ($\bar{X} = 3.68$) อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนทันสมัย ($\bar{X} = 3.68$) มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.66$) นักศึกษาส่วนใหญ่ทำรายงานอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.61$) และอาจารย์มีเกณฑ์การประเมินที่แน่นอน ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.81 ถึง 3.39 ตามลำดับ

1.2 ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านสังคมในหมู่เพื่อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีทัศนะต่อด้านสังคมในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมากเรียงลำดับตามความสำคัญ of ค่าเฉลี่ย ได้แก่ นักศึกษาช่วยเหลือกันในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.76$) นักศึกษาปรึกษาและร่วมกันแก้ปัญหาเรื่องเรียนเสมอ ($\bar{X} = 3.66$)

นักศึกษาได้รับคำแนะนำในเรื่องการเรียนจากรุ่นพี่ ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.19 ถึง 3.46 ตามลำดับ

1.3) ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับตามความสำคัญ of ค่าเฉลี่ย ได้แก่ ระเบียบของ มรท.ชย. เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X} = 3.42$) มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X} = 3.39$) นักศึกษาแบ่งเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่มหาวิทยาลัยวางไว้ ($\bar{X} = 3.22$) และกิจกรรมกีฬาของ มรท.ชย. ส่งเสริมศักยภาพทางด้านกีฬาของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.53 ถึง 3.81 ตามลำดับ

1.4) ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์มีทัศนะต่อด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมากเรียงลำดับความสำคัญ of ค่าเฉลี่ย ได้แก่ มีที่นั่งรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.80$) ห้องเรียนแสงสว่างพอเพียง ($\bar{X} = 3.64$) ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.69 ถึง 3.47 ตามลำดับ

1.5) ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.31 ถึง 3.44

2. ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

2.1 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีทักษะต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย ได้แก่ อาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.46$) อาจารย์แจ้งข้อบกพร่องของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนให้นักศึกษาทราบ ($\bar{X} = 3.35$) นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.25$) และนักศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในการสอบ ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.54 ถึง 3.94 ตามลำดับ

2.2 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านสังคมในหมู่เพื่อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีทักษะต่อด้านสังคมในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.59 ถึง 4.02 เรียงลำดับตามความสำคัญของค่าเฉลี่ย 3 อันดับ ได้แก่ นักศึกษาได้รับคำแนะนำในเรื่องการเรียนจากรุ่นพี่ ($\bar{X} = 4.02$) นักศึกษารุ่นน้องให้ความเคารพเชื่อฟังรุ่นพี่ ($\bar{X} = 3.97$) นักศึกษาใช้เวลาว่างสร้างสรรค์ปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.92$)

2.3 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีทักษะต่อด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามความสำคัญของค่าเฉลี่ย ได้แก่ มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X} = 3.49$) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 ถึง 3.91 ตามลำดับ

2.4 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีทักษะต่อด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมากเรียงลำดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย ได้แก่ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดี ($\bar{X} = 3.68$) ห้องเรียนแสงสว่างพอเพียง ($\bar{X} = 3.65$) และมีที่พักผ่อนและสังสรรค์พอเพียงกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.55$) ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.62 ถึง 3.44 ตามลำดับ

2.5 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.58 ถึง 4.15

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับทัศนะของอาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทัศนะของอาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

1.1 ด้านการเรียนการสอนทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทัศนะของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ สันติวณิช (2535) พบว่า ผู้บริหารกับนักศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร ด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สำหรับอาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร ด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง การที่ทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอนต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล ดังเช่น อาจารย์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง รู้และเข้าใจปัญหาและอุปสรรคบางประการในการจัดการเรียนการสอนของได้ชัดเจนกว่านักศึกษา การที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนยังไม่พอสอดคล้องความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์ การสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน และร่วมประเมินผลการสอนของอาจารย์ นอกจากนี้ การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษาบางกลุ่มเกี่ยวกับการเรียนยังไม่เป็นไปตามความมุ่งหวังของอาจารย์ ไม่ว่าจะเป็น ความสนใจและตั้งใจเรียนในห้องเรียน สำหรับทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทบาทที่รับผิดชอบที่แตกต่างกับอาจารย์ นักศึกษาไม่เคยได้รับประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามาก่อน โดยเฉพาะกับการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างจากระดับมัธยมปลายที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนมาโดยตรง และความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน จึงรับสิ่งที่อาจารย์ถ่ายทอดให้โดยเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีแล้ว ถูกต้องแล้วทุกและนำมาปฏิบัติ

1.2 ด้านสังคม ในกลุ่มเพื่อน ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิด้านสังคมในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก การที่ทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ สภาพสังคมในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษายังมีลักษณะบางประการที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป โดยเฉพาะเรื่องการทำงานรวมกลุ่มกับเพื่อน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนของนักศึกษาและการใช้เวลาว่างของนักศึกษาที่ยังมีนักศึกษาในบางส่วนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น สำหรับทัศนะของ นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับมากนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งมีการคบเพื่อนและมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มย่อย สร้างกฎเกณฑ์ของกลุ่ม และมีกิจกรรมต่าง ๆ คล้าย ๆ กัน จึงทำให้นักศึกษา มีความสุขและสบายใจ เมื่ออยู่ในกลุ่มของตนเอง

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ลำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538) พบว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ โดยการลงมือปฏิบัติ กระบวนการนี้ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนในเนื้อหาสาระเกิดความประทับใจ และสามารถลงมือปฏิบัติให้เกิดผลได้ กิจกรรมนักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้การสนับสนุนให้นักศึกษา ได้จัดกิจกรรมนักศึกษาขึ้นมา การที่ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีภารกิจที่เน้นในเรื่องของการเป็นศูนย์การส่งเสริมกิจกรรมของนักศึกษา จึงทำให้จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมกันทำกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิอยู่เสมอ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย และกิจกรรมทุกประเภทให้ประโยชน์และมีคุณค่าแก่นักศึกษา จึงทำให้กิจกรรมต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.4 ด้านอาคารสถานที่ ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ด้านอาคารสถานที่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ วรรณเวช (2538) กล่าวว่า อาจารย์และนักศึกษามีความ เห็นว่าสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงด้านกายภาพมีความเหมาะสมใน ระดับปานกลาง การที่ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิด้านอาคารสถานที่สอดคล้องกันอยู่ในระดับปานกลางนั้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในระบบราชการซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณในการที่จะนำมาพัฒนาสภาพแวดล้อมด้าน อาคารสถานที่ต่าง ๆ ได้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้สภาพอาคาร สถานที่ยังไม่เรียบร้อยตามความมุ่งหวังของอาจารย์และนักศึกษา และประกอบกับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่บางประการยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ความสะอาดเรียบร้อย สถานที่พักผ่อนและ สันทนาการที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา จึงทำให้ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีความสอดคล้องและคล้ายคลึงกัน จึงไม่มีข้อแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิในสภาพที่เป็นจริงเปรียบเทียบกับสภาพที่คาดหวัง
2. ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาให้หลากหลาย
3. ศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเดียวกัน

บรรณานุกรม

- นางลักษณ์ ลันติวณิชย์. 2535. **สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา**. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิพนธ์ วรรณเวช. 2538. **สภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ วิทยุ โสธร**. 2530. **หลักการศึกษ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สภา.
- วิชัย ต้นสิริ. 2539. **โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต แนวคิดและวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. 2539. **การวางแผนการศึกษาระดับจุลภาค (หลักการและแนวคิด เชิงประยุกต์)**. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2538. **มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1**. กรุงเทพมหานคร : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2539. **มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2**. กรุงเทพมหานคร : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสถียร สภาพงค์. 2528. **ประชากรศึกษากับคุณภาพชีวิต**. สุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ 11, 1 (มกราคม): 214-214. และนักศึกษา. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.